

این روزها در ششسال پیش!

این روزها مصادف با ششمین سالگرد بنیادگذاری نهضت آینده است. نهضتی که در شرایط دشوار- در شرایط تحمیل یک سکوت جانکاه سیاسی به وجود آمد. در شرایطی که افغانستان با بقایای نظام جهادی و حضور گروه طالبان بدترین نوع استبداد دینی تاریخ افغانستان را تجربه میکرد.

میتوان دربارهٔ جهت‌های مختلف اهمیت تأسیس و کارکرد این نهضت با تفصیل بیشتری صحبت کرد و اما به نظر من اهمیت تأسیس نهضت آینده بیشتر در سه نکته نهفته است:

- غلبه بر خمود سیاسی،

- بررسی درست از وضع موجود،

- ایجاد نهضت و نه حزب سیاسی،

کسانی که آن روزها را به یاد می آورند- شاهد اند که چگونه خمود سیاسی که برای یک دهه بر جنبش چپ افغانی مستولی بود در هم میشکست و چگونه نشر اولین شمارهٔ آینده امید را در دلها زنده میکرد. بخشی از رهبران سیاسی سابق کشور که به زعم خودشان انحصار سیاست کشور را به طور خدادادی در دست گرفته بودند و هنوز به سکوت دهسالهٔ خود در مقابل آنچه در افغانستان میگذشت متعهد بودند-

این اقدام را "خطرناک" خواندند. و اما دقیقه شناسی بنیادگذاران جنبش کار خود را کرده بود. تأسیس نهضت آینده به خمود سیاسی دوامدار و تحمیلی خاتمه داد.

دوستی از کابل قصه میکرد که چگونه اولین شماره های معدود آینده که با احتیاط بدانجا رسیده بود دست در دست میگشت و امید را در دلها زنده میکرد. نهضت آینده پیشگام شکست سکوت شده بود!

آنچه آینده مطرح کرد نیز راهی در گذشته نداشت. تاکنون و پس از شکست سوسیالیسم دولتی شوروی که میتواند ضربه یی به جنبش چپ نیز باشد- آینده نشان داد که با فروپاشی اتحاد شوروی نه دنیا پایان یافته و نه مبارزه برای برقراری یک نظام عادلانه انسانی مردود است. بررسی آینده از دنیای پس از فروپاشی اتحاد شوروی و افشای نظام استالینی این زمینه را مساعد گردانید که تزیسهای جدیدی که با در نظر داشت شرایط و اوضاع کنونی مطرح میشود به آهسته گی و در پی انجام مباحث آزاد و نقاد- برای خود جای پای باز کند. نهضت آینده با تصفیة حساب جدی با جنبش چپ دیروزی و ارایة یک تمثیل کلی از آن و توضیح تفاوتها میان اندیشه های آغازین جنبش چپ افغانی - با عملکرد آنانی که به رهبری جنبش (حزب و دولت دیروزی) "مقرر" شده بودند- از راه نقد گذشته و نه نفی کامل آن پیوسته گی مبارزه دادخواهانه مردم افغانستان و انتقال آن را از نسلی به نسل دیگر تضمین کرد!

برعلاوه، بنیادگذاران نهضت - بدون دست و پاچه گی و بدون سردرگمی و با آگاهی از شرایط و اوضاع - این جنبش نو را «نهضت» خواندند و نه یک حزب سیاسی

که هدف آن در حال حاضر کسب قدرت سیاسی باشد. اکنون پس از مدت ششسال و در پی تحولات سیاسی بسیاری که در کشور و دنیا به وجود آمده - درستی این تصمیم بیش از پیش برجسته میشود.

فقط در شرایط به راه انداختن یک نهضت سرتاسریست که میتوان وحدت کلیه نیروهای چپ و ترقیخواه را به دست آورد. فقط در این حال است که میتوان مباحث هرچه آزاد و نقاد را در چوکات وسیعتری ممکن ساخت.

آینده به درستی مطرح کرد که آنچه باید انجام شود نه کار امروزه و یکروزه، بل که کار آینده است و بدینترتیب باید این جنبش را تا آن زمان که زمینه تأسیس حزب مهیا گردد در چوکات یک نهضت ترقیخواهانه چپ گسترش داد. چنین ارزیابی از اوضاع و شرایط و دست نزدن به اقدامهای صرفاً ظاهری چون تأسیس حزب به منظور سهم گرفتن در ساختار جدید سیاسی کشور- اعتبار آینده را به مثابه یک نهضت سراسری که میتواند هواخواهان خود را زیر اصول عام ترقیخواهانه و نه مقید حزبی گرد آورد - بلند برده است.

اکنون نه تنها بخشهایی از حزب سابق (ح. د. خ. ا) بل که کلیه رهروان سیاستهای عدالتخواهانه در افغانستان جای خود را در چنین نهضتی جستجو کرده میتوانند. امری که تا پیش از تأسیس نهضت آینده به آسانی میسر نبود.

www.ayenda.org